

Sygn. akt III RC 159/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Łowiczu w Wydziale III Rodzinnym i Nieletnich

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Honorata Wójcik

Protokolant: st. sekr. sąd. Elżbieta Gołaszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 marca 2019 roku

sprawy z powództwa małoletnich M. M. (1), D. M. (1), K. M. i D. M. (2) reprezentowanych przez przedstawicielkę ustawową B. D.

przeciwko P. M. (1)

o podwyższenie alimentów

1. podwyższa alimenty płatne od P. M. (1) na rzecz jego małoletnich dzieci:

a/ D. M. (2) ur. (...) z kwoty po 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych miesięcznie do kwoty po 400 (czterysta) złotych miesięcznie;

b/ M. M. (1) ur. (...) z kwoty po 200 (dwieście) złotych miesięcznie do kwoty po 400 (czterysta) złotych miesięcznie;

c/ D. M. (1) ur. (...) z kwoty po 200 (dwieście) złotych miesięcznie do kwoty po 400 (czterysta) złotych miesięcznie;

d/ K. M. ur. (...) z kwoty po 200 (dwieście) złotych miesięcznie do kwoty po 400 (czterysta) złotych miesięcznie ustalone ostatnio wyrokiem Sądu Rejonowego w Grójcu w sprawie sygn. akt III RC 310/07 z dnia 27.12.2007 roku, płatnych z góry do dnia 15-go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, do rąk matki dzieci B. D. poczynając od dnia 04 października 2018 roku,

2. oddala powództwo w pozostałej części,

3. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa,

4. przyznaje świadkowi M. S. (1) zwrot kosztów z tytułu stawiennictwa w charakterze świadka na rozprawie w dniu 27.03.2019 r. w kwocie 35,10 (trzydzieści pięć złotych 10/100) i należność tę nakazuje wypłacić z rachunku Skarbu Państwa,

5. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 159/18

UZASADNIENIE

Małoletni powodowie M. M. (1), D. M. (1), K. M. i D. M. (2) reprezentowani przez przedstawicielkę ustawową B. D. w pozwie z dnia 28 września 2018 roku wnieśli o podwyższenie alimentów od pozwanego P. M. (1) z kwoty po 200 zł do kwoty po 700 na rzecz małoletniej M. M. (1), z kwoty po 200 złotych do kwoty po 700 złotych na rzecz

małoletniego D. M. (1) , z kwoty po 270 złotych do kwoty po 700 złotych na rzecz małoletniego D. M. (2) i z kwoty po 200 złotych do kwoty po 700 zł miesięcznie na rzecz małoletniej K. M.. W uzasadnieniu pozwu podniesiono, że alimenty od pozwanego na rzecz powodów w/w kwocie ustalone zostały w 2007 roku w wyroku Sądu Rejonowego w Grójcu, a od tego czasu wzrosły potrzeby powodów, zaś pozwany nie pomaga w wychowaniu dzieci, nie interesuje się ich losem, prowadzi gospodarstwo rolne i stać go na płacenie wyższych alimentów. (pozew i odpis wyroku – k. 2 i 3).

W odpowiedzi na pozew pismem procesowym z dnia 27 listopada 2018 r pozwany P. M. (1) wniósł o połączenie do łącznego rozpoznania ze sprawą niniejszą sprawy III RC 115/18 podał, że sprawa ta dotyczy również jego dziecka i wniósł o załączenie do sprawy niniejszej dokumentów tam złożonych (pismo k. 17)

Sąd Rejonowy ustalił , że sprawa IIIRC 115/18 została zakończona i nakazał załączenie jej do niniejszej sprawy jako materiału dowodowego (protokół k 128)

Na rozprawie w dniu 28 listopada 2018 roku przedstawicielka ustawowa poparła powództwo, pozwany wniósł o oddalenie powództwa (protokół rozprawy – k. 51).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie M. M. (1) urodzona (...), D. M. (1) urodzony (...), K. M. urodzona (...) i D. M. (2) urodzony (...) są dziećmi B. D. i P. M. (1) . Rodzice powodów nie byli małżeństwem , pozostawali w związku konkubenckim ale od 2012 roku nie mieszkają razem.

Poza powodami mają jeszcze dwoje dzieci , pełnoletniego już obecnie M. M. (2), umieszczonego w MOW-ie i małoletnią P. , dla której zostały orzeczone alimenty w sprawie IIIRC 115/18.

(akty urodzenia k. 4-7 , akta sprawy IIIRC 115/18 , okoliczność bezsporna)

Sąd Rejonowy w Grójcu III Wydział Rodzinny i Nieletnich w wyroku z dnia 27 grudnia 2007 roku w sprawie o sygn. akt .III RC 310/07 ustalił alimenty płatne od pozwanego P. M. (1) na rzecz małoletniego D. M. (2) na kwotę 270 złotych i podwyższył alimenty na rzecz powodów M., K. i D. do kwot po 200 złotych , a na rzecz małoletniego wówczas M. do kwoty po 250 złotych, przy czym ustalił, że alimenty będą płatne do rąk matki dzieci B. D. z góry do dnia 15 go każdego miesiąca .

(dowód: wyrok z akt sprawy III RC 310/07 SR w Grójcu)

Sąd Rejonowy w Grójcu orzekał o wysokości alimentów zasądzonych od pozwanego na rzecz powodów, kiedy strony miały jeszcze 5 dzieci, najmłodsza P. urodziła się już po wydanym wyroku w 2009 roku. Najstarszy syn stron M. miał 7 lat. Powodowie z niniejszej sprawy M. miała 5 lat, D. miał 4 lata, K. miała 2 lata a D. 1 rok. Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów B. D. miała wówczas 28 lat, była z zawodu technikiem ekonomista , nie pracowała i zajmowała się dziećmi. Mieszkała z dziećmi przez 8 lat w gospodarstwie pozwanego, pomagała przy zrywaniu owoców . W dacie orzekania o alimentach, przez Sąd Rejonowy w Grójcu , mieszkała czasowo u swoich rodziców, którzy jej pomagali. Utrzymywała siebie i dzieci z zasiłków i pomocy socjalnej. Pozwany prowadził gospodarstwo rolno – sadownicze o powierzchni około 8 hektarów ,otrzymane od rodziców, z którymi mieszkał. Pozwany miał wówczas problem z alkoholem, znęcał się nad konkubiną , która zdecydowała się wyprowadzić od pozwanego.

Pozwany P. M. (1) miał 28 lat, był z zawodu rolnikiem , mieszkał i pracował we własnym gospodarstwie. Uprawiał truskawki , miał sad jabłkowo wiśniowy , sprzedawał owoce , co stanowiło główne źródło jego utrzymania .

(dowód: dokumenty z akt IIIRC 310/07 SR w Grójcu).

Obecnie M. M. (1) ma 17 lat . Uczy się w szkole ponadgimnazjalnej. Zamieszkuje w internacie , za który opłaty wynoszą 210 złotych, a za wyżywienie 10 zł dziennie. Łącznie jest to koszt około 400 złotych. Potrzeby małoletniej M. zostały

określone przez przedstawicielkę na kwotę około 1600 złotych, na co składają się opłaty za mieszkanie , wyżywienie, potrzeby szkolne ,żywnieniowe , ubrania, kieszonkowe, składki.(zestawienie kosztów utrzymania k 19)

Obecnie małoletni powodowie D. M. (1) ma 16 lat, K. M. ma 15 lat a D. M. (2) ma 13 lat. Małoletni uczęszczają do szkoły w miejscu zamieszkania . Zamieszkują razem z rodzeństwem i matką w wynajętym domu w Z.. Łącznie miesięczne koszty utrzymania każdego z małoletnich przedstawicielka ustawowa określiła na kwotę około 1300 zł . Na kwotę tę składają się wyżywienie, ubrania, opieka zdrowotna , udział w kosztach utrzymania mieszkania, leki , wydatki szkolne i na wypoczynek. /zestawienie kosztów utrzymania małoletnich k .19- odwrót - 20/.

Małoletni powodowie utrzymują sporadyczny kontakt z pozwanym, który umawia się na spotkania ale nie przyjeżdża. Pozwany łoży na ich utrzymanie alimenty z zasądzonej uprzednio kwocie. Nie przekazuje dodatkowych kwot , czasami daje produkty z gospodarstwa.

Przedstawicielka ustawowa wraz z małoletnimi powodami mieszka w wynajętym domu, za który płaci 1500 złotych miesięcznie. Ponosi koszty związane z jego utrzymaniem za prąd, wodę , gaz., odpady komunalne , opał. Koszty te rozliczyła na 1 osobę przedstawiając zestawienie kosztów na każdego z powodów.

Obecnie B. D. , ma 39 lat, z zawodu jest technikiem ekonomistą . Nie pracuje na stałe , ale podejmuje dorywcze prace w swoim zawodzie , korzysta z pomocy społecznej w zakresie wypłaty należnych zasiłków. Miesięcznie dysponuje kwotą około 5000 złotych. Najstarszy syn M. nie powrócił do MOW-u , pozostawał na ucieczce , ale pozwany nadal płaci zasądzona na jego rzecz kwotę alimentów.

(dowód: zeznania B. D. – k. 128v,)

Pozwany P. M. (1) ma 39 lat. Mieszka nadal w domu otrzymanym od rodziców , prowadzi nadal gospodarstwo sadownicze. Nie prowadzi z rodzicami wspólnego gospodarstwa domowego. Ponosi opłaty za KRUS 400 złotych na kwartał, światło 400- 500 złotych na 2 miesiące, kupuje tonę węgla za 1000 złotych na zimę , pali też starym drzewem z sadu. Zajmuje się dodatkowo przycinaniem drzewek , pracuje również w ochronie z wynagrodzeniem 11 złotych za godzinę przy ilości 120-130 godzin miesięcznie. Otrzymuje dopłaty z Agencji (...) w wysokości około 5000 złotych rocznie. Przeznacza je na opryski, zakup paliwa. Okresowo sprzedaje choinki przed Świętami Bożego Narodzenia. Za sprzedane w latach 2017 r i 2018 r owoce otrzymał kwotę 123.823,84 złotych od jednego odbiorcy i około 5000 złotych od drugiego odbiorcy.

(dowód: zeznania pozwanego – k. 128odwrót , pismo o wysokości dochodów – k. 218,zeznania świadka M. S. k 271., pismo Urzędu Miasta i Gminy w B. k 220)

Sąd uznał za wiarygodny zebrany w sprawie materiał dowodowy i oparł się na nim, dokonując ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie. Nie budzą wątpliwości Sądu co do wiarygodności dowody z dokumentów. Zeznania przesłuchanej w charakterze strony powodowej przedstawicielki ustawowej powodów, należy uznać w większości za wiarygodne.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego w zakresie braku innych dochodów poza uzyskiwanymi z gospodarstwa rolnego , bowiem pozostają one w sprzeczności z zeznaniami świadka M. S. , jego pracodawcy , który potwierdził fakt podejmowania przez pozwanego zatrudnienia w ochronie.

Sąd zważył, co następuje:

Zdaniem Sądu , powództwo jest zasadne co do kwoty po 400 złotych miesięcznie zarówno na rzecz każdego z powodów. W pozostałym zakresie podlega oddaleniu.

W myśl art. 138 k.r.o., w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków rozumieć natomiast należy zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego bądź zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji. Zgodnie bowiem z treścią art. 135 § 1 k.r.o. zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych

potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego, a wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, może polegać także, w całości lub w części, na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie (art. 135 § 2 k.r.o.).

Zakres potrzeb dziecka, których zaspokajanie jest obowiązkiem rodziców, ustanawia przepis art. 96 k.r.o. W związku z powyższym, rodzice zobowiązani są zapewnić dzieciom, które nie są w stanie utrzymać się samodzielnie, zaspokojenie potrzeb w zakresie wyżywienia, odzieży, środków higieny oraz leczenia. Należy podkreślić, iż rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na całkowite pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. We wszelkich innych wypadkach na rodzicach ciąży stanowiący obowiązek utrzymania dziecka, ograniczony tylko ich możliwościami zarobkowymi i majątkowymi.

W niniejszej sprawie Sąd doszedł do wniosku, iż zasadnym jest podwyższenie alimentów płatnych od pozwanego P. M. (1) na rzecz jego małoletnich dzieci do kwot po 400 złotych miesięcznie na rzecz każdego z nich. Potrzeby małoletnich powodów, którzy są w takim wieku, że nie są w stanie utrzymać się samodzielnie, nie osiągają sami żadnych dochodów, nie mają własnego majątku, z upływem czasu rosną. W literaturze podkreśla się, iż z biegiem lat, a zwłaszcza wskutek dorastania dziecka zwiększają się jego potrzeby i tym samym osoby zobowiązane do jego alimentacji powinny zwiększyć swój wysiłek dla zaspokojenia tych potrzeb (T. Smyczyński, Prawo rodzinne i opiekuńcze, Warszawa 2005, s. 277).

Od chwili, kiedy ostatnio była ustalona wysokość alimentów od pozwanego na rzecz powodów, to jest od momentu wydania wyroku przez Sąd Rejonowy w Grójcu upłynęło 12 lat. Od tamtej pory uległa zmianie sytuacja powodów. Wszyscy są już uczniami szkoły podstawowej i ponadpodstawowej, co zwiększa wydatki na ich utrzymanie. Mają szersze zainteresowania zarówno z życia codziennego jak i edukacyjne, co również związane jest z dodatkowymi kosztami, bowiem korzystają z telefonów komórkowych, komputera, wyjeżdżają na wycieczki. Powodowie znajdują się w takim wieku, że ich potrzeby szczególnie szybko rosną, artykułują swoje potrzeby np. w zakresie zakupu lepszego obuwia czy ubrań. W związku z dorastaniem jak i upływem czasu i zmianą cen więcej środków, niż było to w 2007 roku, potrzeba na ich potrzeby szkolne, wyżywienie, na odzież, buty, kieszonkowe. Przedstawicielka ustawowa ponosi koszty utrzymania małoletnich powodów, które wynoszą około 1.300 złotych miesięcznie. Wprawdzie przedstawicielka ustawowa określiła, że potrzeby małoletniej M. są wyższe z racji zamieszkiwania w internacie, ale w ocenie Sądu skoro małoletnia w tygodniu przebywa poza domem nie można przyjąć, że opłaty za dom w równym stopniu również należy zaliczyć do jej utrzymania. Pomniejszając o te wydatki również jej koszty utrzymania należy przyjąć, że zamkną się kwotą około 1300 złotych.

Sytuacja przedstawicielki ustawowej powodów zmieniła się w stosunku do 2007 roku. B. D. nie mieszka już z rodzicami, nie korzysta z ich wsparcia ale korzysta z pomocy społecznej. Podejmuje też dorywcze prace w swoim zawodzie. Łącznie zatem dochód rodziny wynosi ponad 5000 złotych, co stanowi około 850 zł na 1 osobę. B. D. samodzielnie sprawuje osobiste starania o małoletnie dzieci, ale nie są one już w tym wieku aby wymagały nieustannej opieki i wykonywania na ich rzecz wszystkich prac domowych, co czyni możliwym podjęcie przez przedstawicielkę ustawową stałego zatrudnienia. Otrzymuje również świadczenie 500 + i zasiłki rodzinne na dzieci, które choć nie są wliczane do dochodu rodziny to z założenia mają być przeznaczane na zaspokajanie potrzeb dzieci. W ocenie Sądu jeśli oboje rodzice na każde dziecko z uzyskanych dochodów przeznaczą po 400 złotych, to brakująca część zostanie pokryta właśnie przez zasiłek rodzinny i dodatek 500+.

Sytuacja pozwanego od dnia wyroku zasądzonego alimenty w łącznej kwocie 1120 zł miesięcznie również uległa zmianie. Pozwany P. M. (1) obecnie poza pracą w gospodarstwie, pracuje w ochronie i zarabia około 1.300 złotych miesięcznie, zatem posiada więcej możliwości zarobkowania niż w dacie ostatnio zasądzonych alimentów, które powiększyły się o kwotę 350 złotych zasądzonych na rzecz małoletniej P. M. (2) w sprawie III RC 115/18. Obecnie łączna kwota zasądzonych alimentów nie pokryje wysokości uzyskiwanego wynagrodzenia z pracy w ochronie i wymagać będzie również finansowania z dochodów z gospodarstwa bowiem wynosić będzie 2200 złotych. Pozwany

uzyskuje roczny dochód z gospodarstwa w wysokości około (...) co daje kwotę około 6200 złotych miesięcznie, z czego pozwany musi zakupić opryski, paliwo, opłacić KRUS i inne koszty utrzymania gospodarstwa, a ponadto również dołożyć około 1000 złotych do alimentów. W ocenie Sądu, zasądzona kwota 400 złotych na rzecz powodów pozostaje w zgodzie z ich usprawiedliwionymi potrzebami jak i możliwościami zarobkowymi pozwanego.

Godzi się zauważyć, że Sąd, orzekając o wysokości świadczeń alimentacyjnych, bierze pod uwagę nie tylko dochody realnie osiągnięte przez zobowiązanego do świadczeń alimentacyjnych, ale także jego potencjalne możliwości zarobkowe i majątkowe, to jest dochody i majątek, jakie zobowiązany mógłby osiągnąć przy pełnym wykorzystaniu swoich kwalifikacji zawodowych, wykształcenia, doświadczenia zawodowego, uwzględniając stan zdrowia i wiek zobowiązanego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988, nr 4, poz. 42). Zakres obowiązku alimentacyjnego może i powinien być większy od wynikającego z faktycznych dochodów zobowiązanego, jeśli przy pełnym i właściwym wykorzystaniu jego sił i umiejętności jego zarobki i dochody byłyby większe, a istniejące warunki społeczno - gospodarcze i ważne przyczyny takiemu wykorzystaniu nie stoją na przeszkodzie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 1975 r., III CRN 48/75, LEX nr 7702; orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1959 r., sygn. III CR 212/58, OSPiKA 1960, nr 2, poz. 41). W ocenie Sądu pozwany wykorzystuje już wszystkie swoje możliwości zarobkowania tak stałe jak i okresowe.

Uwzględniając całokształt okoliczności sprawy, Sąd uznał, że zasadnym jest podwyższenie alimentów od pozwanego P. M. (1) na rzecz małoletnich powodów z kwot po 200 zł i 270 zł miesięcznie do kwot po 400 zł miesięcznie, płatnych z góry do dnia 15 – go każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat do rąk matki dzieci B. D.. W ocenie Sądu powyższa kwota jest adekwatna do usprawiedliwionych potrzeb małoletnich powodów, a jednocześnie nie przekracza możliwości finansowych pozwanego. Zatem w pozostałej części oddalił powództwo.

Alimenty podwyższono od dnia 04 października 2018 r., czyli od dnia doręczenia odpisu pozwu pozwanemu, uznając, iż wówczas pozwany został wezwany do niezwłocznego spełnienia świadczenia na podstawie art. 455 k.c. Z chwilą doręczenia odpisu pozwu na pozwanym, jako dłużniku, zaczął ciążyć obowiązek niezwłocznego spełnienia świadczenia – płacenia podwyższonych alimentów.

Sąd nie obciążył pozwanego kosztami postępowania, które przejął na rachunek Skarbu Państwa, zgodnie z art. 102 k.p.c. i wyrażoną w nim zasadą słuszności.

Stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c. Sąd z urzędu nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w punkcie, na mocy którego podwyższono alimenty. Rygor natychmiastowej wykonalności jest bowiem nadawany z urzędu bez żadnych ograniczeń w zakresie rat alimentacyjnych płatnych po dniu wniesienia powództwa do sądu.